

คำอธิบายรายวิชา ป. ๖
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง สินไซ (ด้านกุ่มกัณฑ์) เวลารวม ๑๗ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง อธิบายความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นโวหาร อ่านเรื่องสั้นๆอย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน อ่านหนังสือที่มีคุณค่าอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน มีมารยาทในการอ่าน เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน มีมารยาทในการเขียน ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากการฟังและดูสื่อโฆษณาอย่างมีเหตุผล พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน เล่านิทานพื้นบ้านท้องถิ่นตนเองและนิทานพื้นบ้านของท้องถิ่นอื่น อธิบายคุณค่าของวรรณคดี และวรรณกรรมที่อ่านนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ท่องจำบทอาขยานที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑	ป.๖/๑ ป.๖/๒ ป.๖/๓ ป.๖/๔ ป.๖/๕ ป.๖/๖ ป.๖/๗ ป.๖/๘ ป.๖/๙
ท ๒.๑	ป.๖/๑ ป.๖/๒ ป.๖/๓ ป.๖/๔ ป.๖/๕ ป.๖/๖
ท ๓.๑	ป.๖/๑ ป.๖/๒ ป.๖/๓ ป.๖/๔ ป.๖/๕
ท ๔.๑	ป.๖/๑ ป.๖/๒ ป.๖/๓ ป.๖/๔ ป.๖/๕ ป.๖/๖
ท ๕.๑	ป.๖/๑ ป.๖/๒ ป.๖/๓ ป.๖/๔

กำหนดการสอน
หน่วยการเรียนรู้ นิทานพื้นบ้าน เรื่อง สินไซ (ด้านกุ่มกัณฑ์)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ลำดับที่	สาระสำคัญ	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	เวลา (ชั่วโมง)	หมายเหตุ
๑	สินไซเดินดง (เรื่องย่อด้านทั้ง๙)	ท ๑.๑ ป.๖/๑ ป.๖/๓ ป.๖/๔ ป.๖/๘ ท ๒.๑ ป. ๖/๓ ป.๖/๙	๒	
๒	สรุปเรื่องย่อด้านกุ่มกัณฑ์	ท ๒.๑ ป.๖/๕ ป.๖/๙ ท ๓.๑ ป.๖/๒ ป.๖/๓ ป.๖/๔ ป.๖/๖	๑	
๓	คำศัพท์สะกุดคำภาษาถิ่น	ท ๑.๑ ป.๖/๑ ป.๖/๒ ป.๖/๙ ท ๒.๑ ป.๖/๒ ป.๖/๙	๒	
๔	ศึกษารายละเอียดเฉพาะด้าน - อ่านในใจ เรียงลำดับเหตุการณ์ ตามเนื้อเรื่อง -อ่านออกเสียง ตั้งคำถาม – ตอบ คำถามจากเนื้อเรื่อง -การใช้ภาษา (ผญา สำนวน) -วิเคราะห์ตัวละคร	ท ๑.๑ ป.๖/๑ ป.๖/๒ ป.๖/๓ ป.๖/๘ ท ๔.๑ ป.๖/๑ ป.๖/๓ ป.๖/๖ ป.๖/๗ ท ๕.๑ ป.๖/๑ ป.๖/๒ ป.๖/๔	(๖) ๑ ๒ ๒ ๑	
๕	การแสดงบทบาทสมมติ	ท ๕.๑ ป.๖/๑ ป.๖/๒ ป.๖/๓ ป.๖/๔	๓	
๖	การจัดนิทรรศการ	ท ๓.๑ ป.๖/๔ ป.๖/๖	๒	
๗	ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์		๑	
รวม			๑๗	

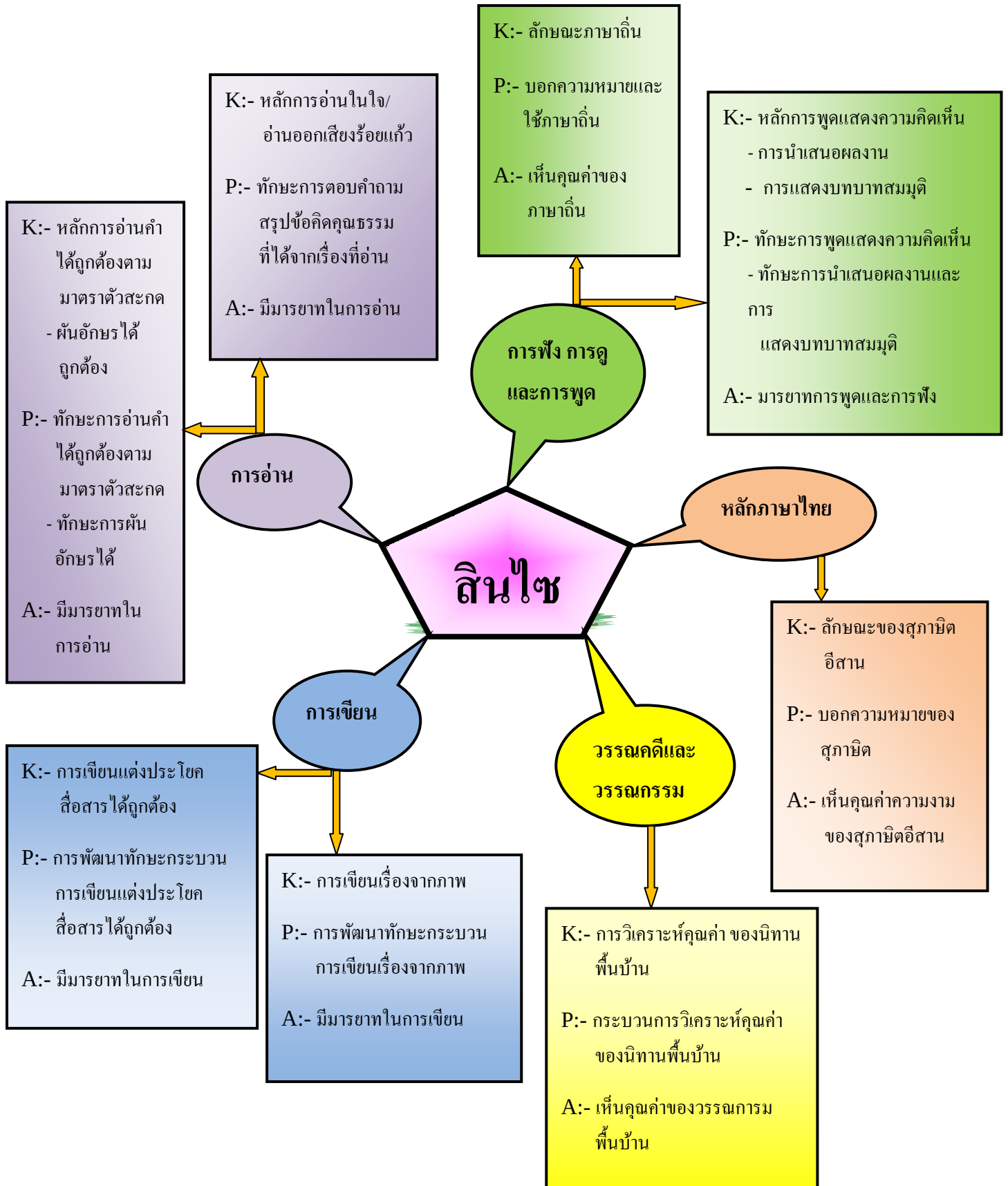
คำศัพท์ภาษาถิ่น นิทานพื้นบ้าน เรื่อง สินไซ (ด้านกุ่มก้นท์)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำที่	ภาษาถิ่น	ความหมาย	คำที่	ภาษาถิ่น	ความหมาย
๑	ผัว	สามี	๒๑	จั่ว	วัว
๒	ฮู้	รู้ ทราบ	๒๒	บางพ่วง	บางพวก
๓	ฮีบ	รีบ	๒๓	กั้ง	บัง
๔	เมื่อ	กลับ	๒๔	ตั่วะ	โกหก
๕	ฮุ่ง	สว่าง	๒๕	เคิก	เสียเวลา
๖	ไฟ	ใคร	๒๖	บ่	ไม่
๗	ฮอด	ถึง	๒๗	เฮียม	ฉั่น
๘	เฮา	เรา	๒๘	ไพร	ป่า
๙	อยู่	อยู่	๒๙	ลูกท่อน	ลูกเถาะ
๑๐	มือนี่	วันนี้	๓๐	ฮ้องฮ้ำให้	ร้องให้คร่ำครวญ
๑๑	ฮ้อน	ร้อน	๓๑	พลาย	ช่างตัวผู้
๑๒	เจ็บหัว	ปวดศีรษะ	๓๒	สินธุ	ม้า
๑๓	ฮ้อง	ปั่นป่วน	๓๓	เมี้ยน	เก็บ
๑๔	คืด	คิด	๓๔	อ่ำอาย	อับอาย
๑๕	อ่วยหน้า	หันหน้า	๓๕	วัสสา	ปี,ฝน
๑๖	ช่วง	เขต	๓๖	ฮาม	งาม,ราม
๑๗	ภูวนาด, ภูวนาด	กษัตริย์	๓๗	หยิง	ผู้หญิง
๑๘	คั้ง	ร่างกาย	๓๘	ผุ่น	โน่น
๑๙	ฮ้อง	ร้อง	๓๙	ท่อนี้	เพียงเท่านั้น
๒๐	ฮูป	รูป	๔๐	ฮ้อย	ข้าพเจ้า ,ฉัน

รวม ๓๑ ตัวบ่งชี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
 แผนภาพความสัมพันธ์ของหน่วยการเรียนรู้ นิทานพื้นบ้าน สิ้นไซ
 ตอน ด้านรูขวง

กำหนดการสอน
หน่วยการเรียนรู้ นิทานพื้นบ้าน เรื่อง สิ้นใจ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ลำดับที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	หมายเหตุ
บทที่ ๑	ด้านรูปร่าง	ท.๑.๑ ป.๓/๑ ป.๓/๒ ป.๓/๓ ป.๓/๕ ป.๓/๘ ท.๒.๑ ป.๓/๑ ๓/๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/๕ ๓/๖ ท.๓.๑ ป.๓/๑ ๓/๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/๕ ๓/๖ ท.๔.๑ ป.๓/๑ ๓/๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/๕ ๓/๖ ท.๕.๑ ป.๓/๑ ๓/๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/๕ ๓/๖	๑. อ่านออกเสียงวรรณกรรมสิ้นใจ ตอน ด้านรูปร่าง ๒. ตั้งคำถาม ตอบคำถาม สรุป ข้อคิดคุณธรรมจากเรื่องที่อ่าน ๓. คัดลายมือคำสำคัญของเรื่อง ๔. เขียนสะกดคำได้ถูกต้อง ๕. บอกความหมายของคัด นำไป แต่งประโยคได้ถูกต้อง ๖. ท่องกาพย์	๒	
บทที่ ๒	ด้านยักษ์กัณดา	ท.๑.๑ ป.๓/๑ ป.๓/๒ ป.๓/๓ ป.๓/๕ ป.๓/๘ ท.๒.๑ ป.๓/๑ ๓/๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/๕ ๓/๖ ท.๓.๑ ป.๓/๑ ๓/๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/๕ ๓/๖ ท.๔.๑ ป.๓/๑ ๓/๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/๕ ๓/๖ ท.๕.๑ ป.๓/๑ ๓/๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/๕ ๓/๖	๑. อ่านออกเสียงได้ถูกต้องชัดเจน มีมารยาทการอ่าน ๒. อ่านในใจ ตั้งคำถาม ตอบ คำถาม สรุปข้อคิด คุณธรรมที่ได้ จากเรื่องที่อ่าน ๓. คัดลายมือตัวบรรจงเต็ม บรรทัดได้ถูกต้อง ๔. อ่านเขียนคำได้ถูกต้องตาม มาตราตัวสะกด ๕. แต่งประโยค สื่อสารได้ถูกต้อง ๖. อ่านกาพย์ได้ถูกต้อง	๒	
บทที่ ๓	พญายักษ์กุมภภินท์ อุ้มนางสมุณฑาไป	ท.๑.๑ ป.๓/๑ ป.๓/๒ ป.๓/๓ ป.๓/๕ ป.๓/๘ ท.๒.๑ ป.๓/๑ ๓/๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/๕ ๓/๖ ท.๓.๑ ป.๓/๑ ๓/๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/๕ ๓/๖	๑.อ่านออกเสียงบทเรียนที่ ๓ ด้าน ช้างได้ถูกต้อง ๒.ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ๓.จับใจความสำคัญ ข้อคิด คุณธรรมที่ได้จากเรื่องอ่าน ๔.เขียนบอกความหมายคำยากได้	๒	

กำหนดการสอน
หน่วยการเรียนรู้ นิทานพื้นบ้าน เรื่อง สิ้นใจ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ลำดับที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	หมายเหตุ
บทที่ ๔	พระยาสุรสีห์ออก บวชตามหาสุมณฑา	ท.๑.๑ ป.๓/๑ ป.๓/๒ ป. ๓/๓ ป.๓/๕ ป. ๓/๘ ท.๒.๑ ป.๓/๑ ๓/ ๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/ ๕ ๓/๖ ท.๓.๑ ป.๓/๑ ๓/ ๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/ ๕ ๓/๖ ท.๔.๑ ป.๓/๑ ๓/ ๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/ ๕ ๓/๖ ท.๕.๑ ป.๓/๑ ๓/ ๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/ ๕ ๓/๖	๑. อ่านออกเสียงได้ถูกต้อง มี มารยาทในการอ่าน ๒.อ่านจับใจความสำคัญจากเรื่องที่ อ่าน ๓.เล่าเรื่องแสดงความคิดเห็นและ แสดงบทบาทสมมุติจากเรื่องที่อ่าน ๔.เขียนคำ กลุ่มคำ สำนวนไทยได้ ถูกต้อง ๕.เขียนเรื่องตามจินตนาการจากคำ และภาพที่กำหนดให้ นำเสนอเรื่อง ได้ ๖.อ่านกาพย์ สิ้นใจได้	๒	
บทที่ ๕	กำเนิดกุมาร	ท.๑.๑ ป.๓/๑ ป.๓/๒ ป. ๓/๓ ป.๓/๕ ป. ๓/๘ ท.๒.๑ ป.๓/๑ ๓/ ๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/ ๕ ๓/๖ ท.๓.๑ ป.๓/๑ ๓/ ๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/ ๕ ๓/๖ ท.๔.๑ ป.๓/๑ ๓/ ๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/๕ ๓/๖ ท.๕.๑ ป.๓/๑ ๓/ ๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/ ๕ ๓/๖	๑.อ่านออกเสียงได้ถูกต้อง ปฏิบัติตน ได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน มี มารยาทในการอ่าน ๒.อ่านในใจตามหลักการอ่านได้ ถูกต้อง ตั้งคำถาม ตอบคำถาม สรุป ข้อคิด คุณธรรมสรุปใจความสำคัญ ของเรื่องที่อ่านได้ ๓.อ่านคำเขียนตามคำบอก อ่าน เขียนคำยาก สำนวนไทยได้ถูกต้อง ๔.อ่านเขียนคำควบกล้ำได้ถูกต้อง ๕.เขียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่อง ที่อ่านได้ ๖.อ่านกาพย์วรรณกรรมสิ้นใจ ตอน ด่านยักษ์นี้	๒	

กำหนดการสอน
หน่วยการเรียนรู้ นิทานพื้นบ้าน เรื่อง สิ้นไซ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ลำดับที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	หมายเหตุ
บทที่ ๖	ถูกขับออกจากเมือง	ท.๑.๑ ป.๓/๑ ป.๓/๒ ป. ๓/๓ ป.๓/๕ ป. ๓/๘ ท.๒.๑ ป.๓/๑ ๓/ ๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/ ๕ ๓/๖ ท.๓.๑ ป.๓/๑ ๓/ ๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/ ๕ ๓/๖ ท.๔.๑ ป.๓/๑ ๓/ ๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/๕ ๓/๖ ท.๕.๑ ป.๓/๑ ๓/ ๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/ ๕ ๓/๖	๑.อ่านออกเสียงได้ถูกต้องเหมาะสม ปฏิบัติตนได้ถูกต้องมรรยาทใน การอ่าน ๒.อ่านในใจ ตามหลักการอ่านได้ ถูกต้อง ตั้งคำถาม ตอบคำถาม สรุป ข้อคิดใจความสำคัญคุณธรรม ของ เรื่องที่อ่านได้ ๓.อ่าน เขียน ตามคำบอกคำที่มีตัว การันต์ได้ถูกต้อง ๔.ผันอักษรได้ถูกต้อง ๕.อ่าน เขียน คำเป็น ตาย นำมาแต่ง ประโยคได้ถูกต้อง ๖.แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ๗.อ่านกาพย์วรรณกรรมสิ้นไซ ตอน “ตำนานรี้พล	๒	
บทที่ ๗	หกกุมารหลอกสิ้นไซ ให้ตามหานางสุ มณฑา	ท.๑.๑ ป.๓/๑ ป.๓/๒ ป.๓/๓ ป. ๓/๕ ป.๓/๘ ท.๒.๑ ป.๓/๑ ๓/ ๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/ ๕ ๓/๖ ท.๓.๑ ป.๓/๑ ๓/ ๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/ ๕ ๓/๖ ท.๔.๑ ป.๓/๑ ๓/ ๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/๕ ๓/๖ ท.๕.๑ ป.๓/๑ ๓/ ๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/ ๕ ๓/๖	๑.อ่านออกเสียง ปฏิบัติตนในการ อ่านออกเสียงได้ถูกต้อง มีมารยาท การอ่าน ๒.อ่านในใจ ตั้งคำถามตอบคำถาม สรุปข้อคิด ใจความสำคัญ คุณธรรม จากเรื่องที่อ่านได้ ๓.อ่าน เขียน คำวลี กลุ่มคำ และ นำมาแต่งประโยค ได้ถูกต้อง ๔.อ่านกาพย์ได้ถูกต้อง	๒	

กำหนดการสอน
หน่วยการเรียนรู้ นิทานพื้นบ้าน เรื่อง สินไซ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ลำดับที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	หมายเหตุ
บทที่ ๘	สินไซ	ท.๑.๑ ป.๓/๑ ป.๓/๒ ป. ๓/๓ ป.๓/๕ ป. ๓/๘ ท.๒.๑ ป.๓/๑ ๓/ ๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/ ๕ ๓/๖ ท.๓.๑ ป.๓/๑ ๓/ ๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/ ๕ ๓/๖ ท.๔.๑ ป.๓/๑ ๓/ ๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/๕ ๓/๖ ท.๕.๑ ป.๓/๑ ๓/ ๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/ ๕ ๓/๖	๑.อ่านออกเสียงได้ถูกต้อง มี มารยาทในการอ่าน ๒.อ่านในใจ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม สรุปข้อคิดจับใจความสำคัญ คุณธรรมจากเรื่องที่อ่านได้ ๓.อ่านเขียนตามคำบอกคำยาก ข้อความสำนวนภาษา ๔.อ่านเขียนเครื่องหมายวรรคตอน ใช้กับข้อความกลุ่มคำ และประโยค ได้ถูกต้อง ๕.เขียนแสดงข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ อ่านได้ ๖.อ่านเขียนกาพย์ได้ถูกต้อง	๒	
บทที่ ๙	ด้านยักษกุมภภัณฑ์	ท.๑.๑ ป.๓/๑ ป.๓/๒ ป. ๓/๓ ป.๓/๕ ป. ๓/๘ ท.๒.๑ ป.๓/๑ ๓/๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/๕ ๓/๖ ท.๓.๑ ป.๓/๑ ๓/ ๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/ ๕ ๓/๖ ท.๔.๑ ป.๓/๑ ๓/ ๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/๕ ๓/๖ ท.๕.๑ ป.๓/๑ ๓/ ๒ ๓/๓ ๓/๔ ๓/ ๕ ๓/๖	๑.อ่านออกเสียง ปฏิบัติตนในการ อ่านได้ถูกต้อง มารยาทในการอ่าน ๒.อ่านในใจตามหลักการอ่าน ตั้ง คำถาม ตอบคำถาม สรุปข้อความ ใจความสำคัญ คุณธรรมจากเรื่องที่ อ่านได้ ๓.อ่าน เขียนคำยาก สำนวนไทย ๔.แต่งประโยค ยกตัวอย่างคำกริยา ชนิดต่างๆได้ถูกต้อง ๕.แสดงบทบาทสมมุติจากเรื่องที่ อ่านได้ ๖.อ่านกาพย์ได้ถูกต้อง	๓	

คำอธิบายรายวิชา
หน่วยการเรียนรู้ นิทานพื้นบ้าน เรื่อง สิ้นไซ (ด้านพญาช้าง)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง อธิบายความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา อธิบายความหมายโดยนัย จากเรื่องที่อ่านได้อย่างหลากหลาย วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน มีมารยาทในการอ่าน เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน มีมารยาทในการเขียน พูดแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู ตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและดู วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผลมีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น ใช้สำนวนได้ถูกต้อง สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน ระบุความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑	ป.๕/๑ ป.๕/๒ ป.๕/๓ ป.๕/๔ ป.๕/๕ ป.๕/๖ ป.๕/๗ ป.๕/๘ ป.๕/๙
ท ๒.๑	ป.๕/๑ ป.๕/๒ ป.๕/๓ ป.๕/๔ ป.๕/๕ ป.๕/๖
ท ๓.๑	ป.๕/๑ ป.๕/๒ ป.๕/๓ ป.๕/๔ ป.๕/๕
ท ๔.๑	ป.๕/๑ ป.๕/๒ ป.๕/๓ ป.๕/๔ ป.๕/๕ ป.๕/๖
ท ๕.๑	ป.๕/๑ ป.๕/๒ ป.๕/๓ ป.๕/๔

กำหนดการสอน
หน่วยการเรียนรู้ นิทานพื้นบ้าน เรื่อง สิ้นไซ (ด้านพญาช้าง)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ลำดับที่	สาระสำคัญ	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	เวลา (ชั่วโมง)	หมายเหตุ
๑	สิ้นไซเดินดง (เรื่องย่อด้านทั้ง๙)	ท ๑.๑ ป.๕/๑ ป.๕/๓ ป.๕/๕ ป.๕/๗ ป.๕/๘ ท ๒.๑ ป. ๕/๓ ป. ๕/๙	๒	
๒	สรุปเรื่องย่อ ด้านพญาช้าง	ท ๓.๑ ป.๕/๑ ป.๕/๒ ป.๕/๓ ป.๕/๕ ท ๒.๑ ป. ๕/๔ ป.๕/๙	๑	
๓	คำศัพท์ สะกดคำภาษาถิ่น	ท ๑.๑ ป.๕/๑ ป.๕/๒ ป.๕/๘ ท ๒.๑ ป.๕/๒ ป.๕/๙	๒	
๔	ศึกษารายละเอียดเฉพาะด้าน - อ่านในใจ เรียงลำดับเหตุการณ์ ตามเนื้อเรื่อง -อ่านออกเสียง ตั้งคำถาม – ตอบ คำถามจากเนื้อเรื่อง -การใช้ภาษา (พญา สำนวน) -วิเคราะห์ตัวละคร	ท ๑.๑ ป.๕/๑ ป.๕/๒ ป.๕/๓ ป.๕/๕ ป.๕/๗ ป.๕/๘ ท ๔.๑ ป.๕/๑ ป.๕/๓ ป.๕/๗ ท ๕.๑ ป.๕/๑ ป.๕/๒ ป.๕/๔	(๖) ๑ ๒ ๒ ๑	
๕	การแสดงบทบาทสมมติ	ท ๕.๑ ป.๕/๑ ป.๕/๒ ป.๕/๓ ป.๕/๔	๓	
๖	การจัดนิทรรศการ	ท ๓.๑ ป.๕/๔ ป.๕/๕	๒	
๗	ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์		๑	
รวม			๑๗	

คำศัพท์ภาษาถิ่น นิทานพื้นบ้าน เรื่อง ลินไซ (ด้านพญาช้าง)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำที่	ภาษาถิ่น	ความหมาย	คำที่	ภาษาถิ่น	ความหมาย
๑	ถึง	ถึง	๒๑	ถ้าว	ล้มระเนระนาด
๒	นที	สายน้ำ	๒๒	เผือกสาร	ช้างเผือก
๓	โยชน์	ระยะทาง	๒๓	ไผ	ใคร
๔	สวาด	รัก	๒๔	กลาย	จากไป ผ่านไป
๕	ผ่อ	พบ เห็น	๒๕	ภูมิ	พระเจ้าแผ่นดิน
๖	ลุงกา	แม่น้ำ	๒๖	เนา	อาศัยอยู่
๗	สอด	ถึง	๒๗	คันหน้า	ขัดขวาง
๘	ชล	สายน้ำ	๒๘	ข้อย	ข้าพเจ้า
๙	เซา	พัก	๒๙	เทื่อนี้	ครั้งนี้
๑๐	เชิญ	เชิญ	๓๐	จ้งไฮ	จัญไร
๑๑	หมากไม้	ผลไม้	๓๑	ฮ้อง	ร้อง
๑๒	เกียง	ส้ม	๓๒	เมี่ยน	เก็บ
๑๓	เวอ	มะงั่ว	๓๓	กระบอง	เป็นอาวุธของขัณฑ์
๑๔	นาว	มะนาว	๓๔	เฮา	เรา
๑๕	ภูวนาถ	พระเจ้าแผ่นดิน	๓๕	คันธชาติ	กลิ่นหอม
๑๖	น้ำว	คิง	๓๖	กฤษณา	ไม้หอม
๑๗	ฮัก	รัก	๓๗	หอมเฮ้งเฮ้า	หอมแรงเร้า หอมมาก
๑๘	หัตถ์	ช้าง	๓๘	ประดับดอกคิ้ว	ประดับด้วยดอกไม้
๑๙	ไพโร	ป่า	๓๙	ยอมความ	ยอมแพ้
๒๐	ปฐพี	แผ่นดิน	๔๐	ควนหนี	รีบหนีไป

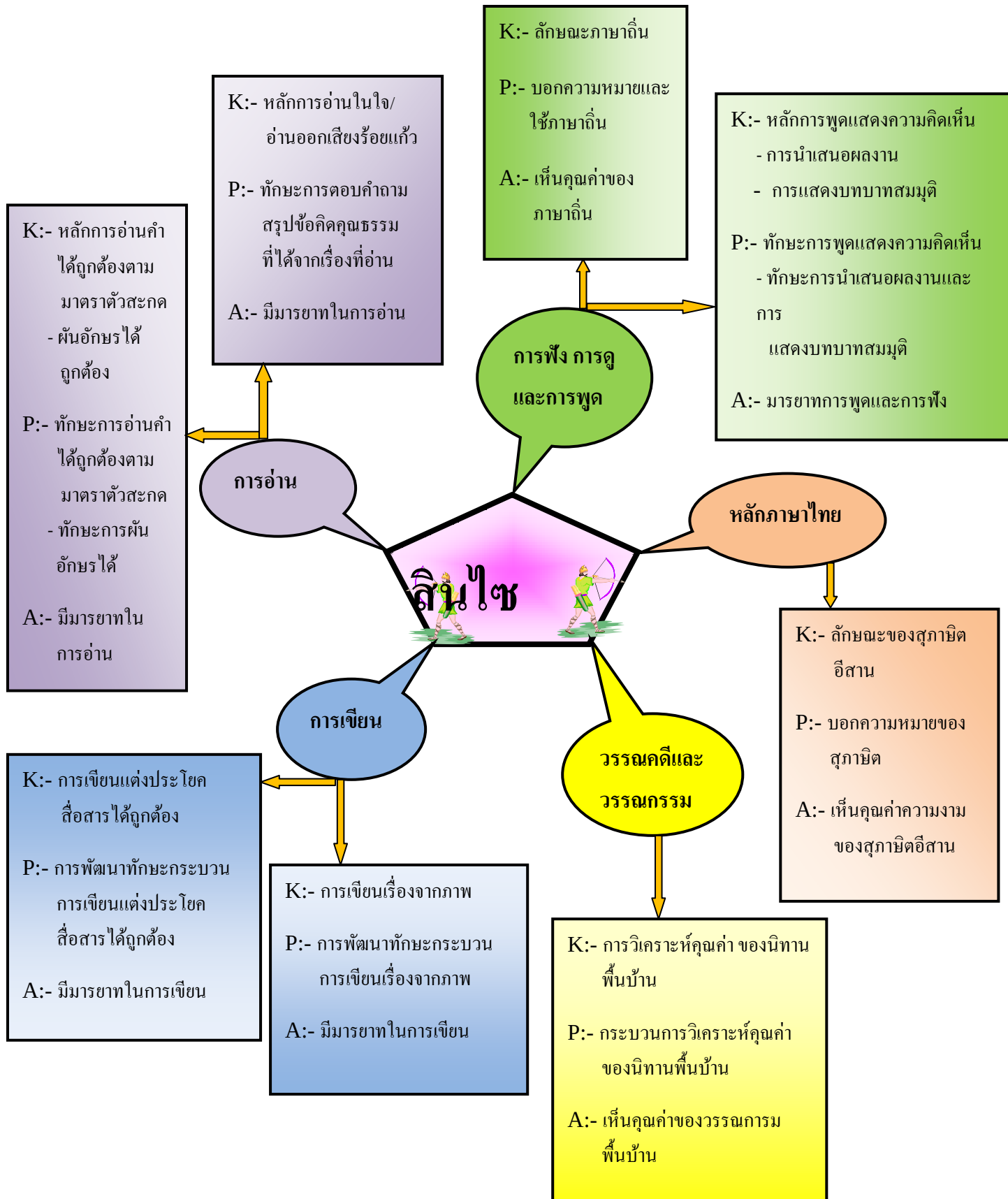
คำอธิบายรายวิชา
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักสูตรต้นใบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง รหัสวิชา ท.๑๑๐๒

อ่านและบอกความหมายของคำคล้องจอง และข้อความที่ประกอบคำพื้นฐาน ภาษาถิ่น
อีสาน อ่านจับใจความ มารยาทการเขียน และปฏิบัติตามคำสั่งง่าย ๆ การแสดงความคิดเห็น
ความรู้สึกรจากการเรียน การพูดสื่อสาร และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน มารยาทการฟัง การดูและ
การพูด

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑	ป.๑/๑ ป.๑/๒ ป.๑/๓ ป.๑/๔ ป.๑/๕ ป.๑/๖
ท ๒.๑	ป.๑/๑ ป.๑/๒ ป.๑/๓
ท ๓.๑	ป.๑/๑ ป.๑/๒ ป.๑/๓ ป.๑/๔ ป.๑/๕
ท ๔.๑	ป.๑/๑ ป.๑/๒ ป.๑/๓ ป.๑/๔
ท ๕.๑	ป.๑/๑ ป.๑/๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
แผนภาพความสัมพันธ์ของหน่วยการเรียนรู้ นิทานพื้นบ้าน ลินไซ
 ตอน เมืองเป็งจาล

กำหนดการสอน
หน่วยการเรียนรู้ นิทานพื้นบ้าน เรื่อง สินไซ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ลำดับที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	หมายเหตุ
บทที่ ๑	เมืองเป็งจาล	ท.๑.๑ ป.๑/๑ ป.๑/๒ ป.๑/๓ ป.๑/๕ ป.๑/๘	๑. อ่านพยัญชนะและสระ ๒. การอ่านสะกดคำและแจกลูก ๓. การอ่านคำและประโยค ๔. คัดคำ	๒	
บทที่ ๒	เมืองอโนราช	ท.๑.๑ ป.๑/๑ ป.๑/๒ ป.๑/๓ ป.๑/๕ ป.๑/๘	๑. การอ่านคำและบอก ความหมาย ๒. อ่านประโยคและข้อความ ๓. อ่านบทร้อยกรอง	๒	
บทที่ ๓	พญายักษ์กุมภภันท์ อุ้มนางสมุณฑาไป	ท.๑.๑ ป.๑/๑ ป.๑/๒ ป.๑/๓ ป.๑/๕ ป.๑/๘	๑. การอ่านเขียนและบอก ความหมายคำ ๒. อ่านเรื่องจับใจความ ๓. อ่านบทร้อยกรอง	๒	
บทที่ ๔	พระยาสุรสาออก บวชตามหาสมุณฑา	ท.๑.๑ ป.๑/๑ ป.๑/๒ ป.๑/๓ ป.๑/๕ ป.๑/๘	๑. การอ่านเขียนและบอก ความหมายคำ ๒. อ่านเรื่องจับใจความ ๓. พุคประโยค	๒	
บทที่ ๕	กำเนิดกุมาร	ท.๑.๑ ป.๑/๑ ป.๑/๒ ป.๑/๓ ป.๑/๕ ป.๑/๘	๑. การอ่านเขียนและบอก ความหมายคำ ๒. อ่านเรื่องตอบคำถามเล่าเรื่อง ที่อ่าน ๓. อ่านเขียนคำคล้องจอง	๒	
บทที่ ๖	ถูกขับออกจากเมือง	ท.๑.๑ ป.๑/๑ ป.๑/๒ ป.๑/๓ ป.๑/๕ ป.๑/๘	๑. การอ่านเขียนและบอก ความหมายคำ ๒. อ่านและเขียนคำ ๓. อ่านบทร้อยกรอง	๒	

กำหนดการสอน
หน่วยการเรียนรู้ นิทานพื้นบ้าน เรื่อง สินไซ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ลำดับที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	หมายเหตุ
บทที่ ๓	หกกุมารหลอกสินไซให้ตามหานางสุมณฑา	ท.๑.๑ ป.๑/๑ ป.๑/๒ ป.๑/๓ ป.๑/๕ ป.๑/๘	๑. การอ่านเรื่อง ตอบคำถาม ๒. ฟังอ่านสะกดคำและแจกลูก ๓. วาดภาพและเขียนบรรยายประกอบภาพ	๒	
บทที่ ๔	สินไซ	ท.๑.๑ ป.๑/๑ ป.๑/๒ ป.๑/๓ ป.๑/๕ ป.๑/๘	๑. อ่านสรุปเรื่องราวที่อ่าน ๒. คัดลายมือ ๓. วาดภาพและเขียนบรรยาย ๔. แต่งประโยค ๕. แสดงบทบาทสมมติ	๒	

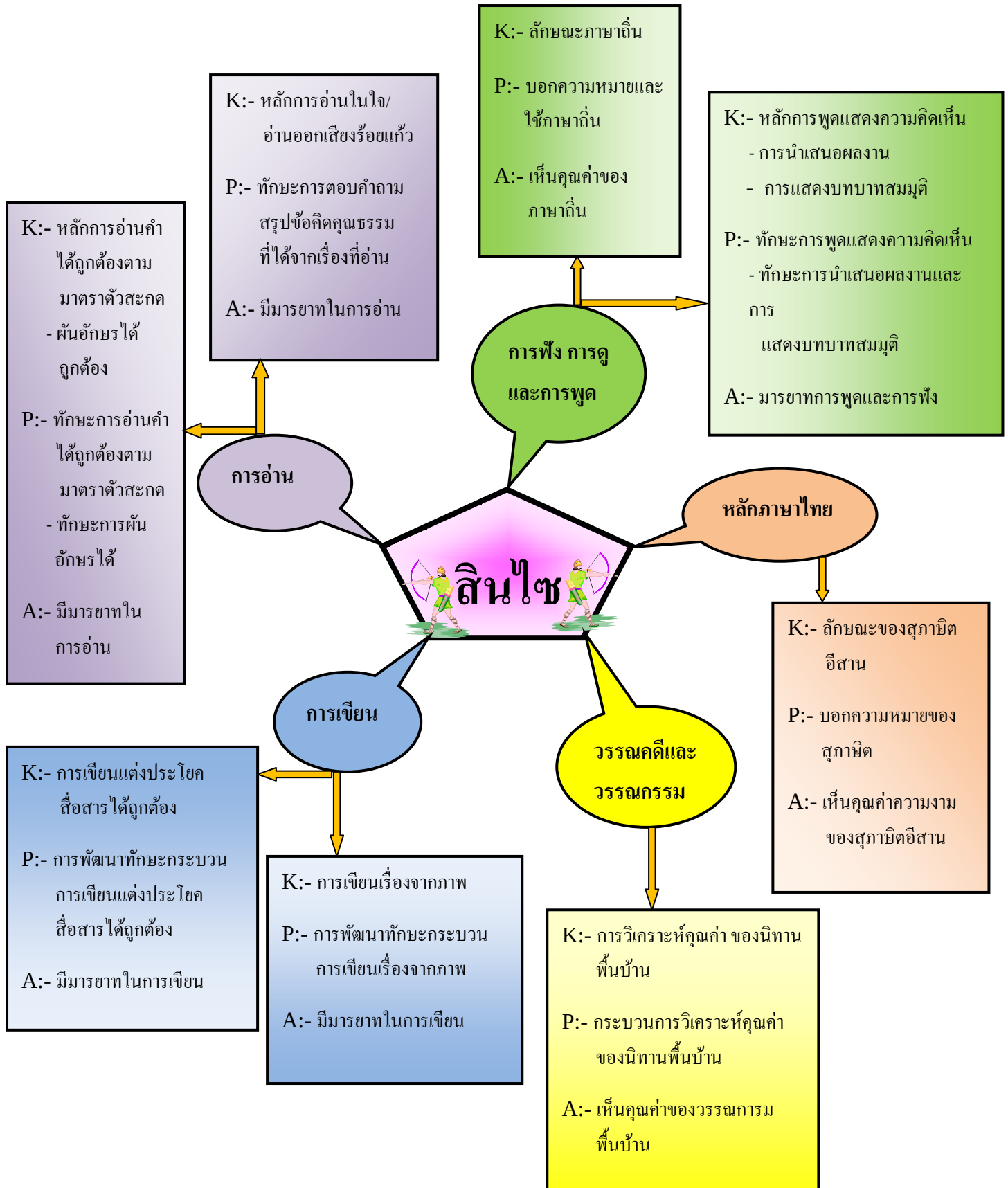
คำอธิบายรายวิชา
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
เวลาเรียน 20 ชั่วโมง รหัสวิชา ท.11102

อ่านและบอกความหมายของคำคล้องจอง และข้อความที่ประกอบคำพื้นฐาน ภาษาถิ่นอีสาน อ่านจับใจความ มารยาทการเขียน และปฏิบัติตามคำสั่งง่าย ๆ การแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกรจากการเรียน การพูดสื่อสาร และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน มารยาทการฟัง การดูและการพูด

ตัวชี้วัด

ท 1.1	ป.2/1 ป.2/2 ป.2/3 ป.2/4 ป.2/5 ป.2/8
ท 2.1	ป.2/1 ป.2/2 ป.2/3
ท 3.1	ป.2/1 ป.2/2 ป.2/3 ป.2/4 ป.2/5
ท 4.1	ป.2/1 ป.2/2 ป.2/3 ป.2/4
ท 5.1	ป.2/1 ป.2/2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒
แผนภาพความสัมพันธ์ของหน่วยการเรียนรู้ นิทานพื้นบ้าน สิ้นไซ
ตอน สิ้นไซเดินดง

กำหนดการสอน
หน่วยการเรียนรู้ นิทานพื้นบ้าน เรื่อง สินไซ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ลำดับที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	หมายเหตุ
บทที่ 1	เมืองเป็งจาล	ท.1.1 ป.2/1 ป.2/2 ป.2/3 ป.2/5 ป.2/8	1. อ่านพยัญชนะและสระ 2. การอ่านสะกดคำและแจกลูก 3. การอ่านคำและประโยค 4. คัดคำ	2	
บทที่ 2	เมืองอโนราช	ท.1.1 ป.2/1 ป.2/2 ป.2/3 ป.2/5 ป.2/8	1. การอ่านคำและบอก ความหมาย 2. อ่านประโยคและข้อความ 3. อ่านบทร้อยกรอง	2	
บทที่ 3	พญายักษ์กุมภภินท์ อุ้มนางสมุณฑาไป	ท.1.1 ป.2/1 ป.2/2 ป.2/3 ป.2/5 ป.2/8	1. การอ่านเขียนและบอก ความหมายคำ 2. อ่านเรื่องจับใจความ 3. อ่านบทร้อยกรอง	2	
บทที่ 4	พระยาสุรสาออก บวชตามหาสมุณฑา	ท.1.1 ป.2/1 ป.2/2 ป.2/3 ป.2/5 ป.2/8	1. การอ่านเขียนและบอก ความหมายคำ 2. อ่านเรื่องจับใจความ 3. พุดประโยค	2	
บทที่ 5	กำเนิดกุมาร	ท.1.1 ป.2/1 ป.2/2 ป.2/3 ป.2/5 ป.2/8	1. การอ่านเขียนและบอก ความหมายคำ 2. อ่านเรื่องตอบคำถามเล่าเรื่อง ที่อ่าน 3. อ่านเขียนคำคล้องจอง	2	
บทที่ 6	ถูกขับออกจากเมือง	ท.1.1 ป.2/1 ป.2/2 ป.2/3 ป.2/5 ป.2/8	1. การอ่านเขียนและบอก ความหมายคำ 2. อ่านและเขียนคำ 3. อ่านบทร้อยกรอง	2	

กำหนดการสอน
หน่วยการเรียนรู้ นิทานพื้นบ้าน เรื่อง สินไซ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ลำดับที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	หมายเหตุ
บทที่ 7	หกกุมารหลอกสินไซให้ตามหานางสุมณฑา	ท.1.1 ป.2/1 ป.2/2 ป.2/3 ป.2/5 ป.2/8	1. การอ่านเรื่อง ตอบคำถาม 2. ฝึกอ่านสะกดคำและแจกลูก 3. วาดภาพและเขียนบรรยายประกอบภาพ	2	
บทที่ 8	สินไซ	ท.1.1 ป.2/1 ป.2/2 ป.2/3 ป.2/5 ป.2/8	1. อ่านสรุปเรื่องราวที่อ่าน 2. คัดลายมือ 3. วาดภาพและเขียนบรรยาย 4. แต่งประโยค 5. แสดงบทบาทสมมติ	2	

คำอธิบายรายวิชา
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง สินไซ (ด้านงูขวง) เวลารวม ๑๗ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง อธิบายความหมายของคำ ประโยคและสำนวน จากเรื่องที่อ่าน อ่านเรื่องสั้นๆตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านโดยระบุเหตุผลประกอบ สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน มีมารยาทในการอ่าน เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน มีมารยาทในการเขียน พุดสรุปความจากการฟังและดู พุดแสดงความรู้ ความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู ตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและดู มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด สกศคำและบอกความหมายของคำในบริบทต่างๆ ใช้พจนานุกรมค้นหาความหมายของคำ บอกความหมายของสำนวน เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นได้ ระบุข้อคิดจากนิทานพื้นบ้านหรือนิทานคติธรรม อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ร้องเพลงพื้นบ้าน ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑	ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ ป.๔/๔ ป.๔/๕ ป.๔/๖ ป.๔/๗ ป.๔/๘ ป.๔/๙
ท ๒.๑	ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ ป.๔/๔ ป.๔/๕ ป.๔/๖
ท ๓.๑	ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ ป.๔/๔ ป.๔/๕
ท ๔.๑	ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ ป.๔/๔ ป.๔/๕ ป.๔/๖
ท ๕.๑	ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ ป.๔/๔

กำหนดการสอน

หน่วยการเรียนรู้ นิทานพื้นบ้าน เรื่อง สินไซ (ด้านงูชวง)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ลำดับที่	สาระสำคัญ	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	เวลา (ชั่วโมง)	หมายเหตุ
๑	สินไซเดินดง (เรื่องย่อด้านทั้ง๙)	ท ๑.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๓ ป.๔/๕ ป.๔/๗ ป.๔/๘ ท ๒/๑ ป.๔/๓ ป.๔/๘	๒	
๒	สรุปเรื่องย่อด้านงูชวง	ท ๓.๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ ป.๔/๔ ป.๔/๖	๑	
๓	คำศัพท์สะกุดคำภาษาถิ่น	ท ๑.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๘ ท ๒.๑ ป.๔/๒ ป.๔/๘	๒	
๔	ศึกษารายละเอียดเฉพาะด้าน - อ่านในใจ เรียงลำดับเหตุการณ์ ตามเนื้อเรื่อง -อ่านออกเสียง ตั้งคำถาม – ตอบ คำถามจากเนื้อเรื่อง -การใช้ภาษา (ผญา สำนวน) -วิเคราะห์ตัวละคร	ท ๑.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ ป.๔/๖ ท ๔.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๓ ป.๔/๖ ป.๔/๗ ป.๔/๘ ท ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๔	(๖) ๑ ๒ ๒ ๑	
๕	การแสดงบทบาทสมมติ	ท ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ ป.๔/๔	๓	
๖	การจัดนิทรรศการ	ท ๓.๑ ป.๔/๕ ป.๔/๖	๒	
๗	ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์		๑	
รวม			๑๗	

คำศัพท์ภาษาถิ่น นิทานพื้นบ้าน เรื่อง สินไซ (ด่านงูชวง)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำที่	ภาษาถิ่น	ความหมาย	คำที่	ภาษาถิ่น	ความหมาย
๑	ซ้าง	ซ้าง	๑๖	ม้ม	พ้น
๒	ฮ้อน	ร้อน	๑๗	สะเกา	เรือสำเภา
๓	ฮอด	ถึง	๑๘	นิระมิต	เนรมิต
๔	ฮ้อง	ร้อง	๑๙	บาคานท้าว	ชายหนุ่ม
๕	หลิงเห็น	มองเห็น	๒๐	เฮวแสง	เรียวแรง
๖	นกข่อเค้า	นกเค้า	๒๑	ฟ้ง	กระเด็น
๗	ฮั่ง	วัง	๒๒	คอน	วัง
๘	ถึก	ถูก	๒๓	สวบ	จับ กิน
๙	ฮ้าย	ร้าย	๒๔	เผด	ผีเปรต
๑๐	ม้าง	ทำลาย	๒๕	ก้ำ	ฝ้าย ค้าน
๑๑	ฮู้	รู้	๒๖	ฮัก	รัก
๑๒	บ่	ไม่	๒๗	เฮียก	เรียก
๑๓	ติ่ม	เพิ่ม แถม	๒๘	กะนิง	คิดถึง
๑๔	มอดเมี้ยน	ตาย	๒๙	อ่วย	หัน
๑๕	น้ำว	คิง			

คำอธิบายรายวิชา

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง สุนัข (มหาสงคราม) เวลา รวม ๑๒ ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง อธิบายความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นโวหาร อ่านเรื่องสั้นอย่างหลากหลาย โดยจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน อ่านหนังสือที่มีคุณค่าอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน มีมารยาทในการอ่าน เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน เล่า หรือถ่ายทอดนิทานพื้นบ้านท้องถิ่นตนเองและนิทานพื้นบ้านของท้องถิ่นอื่นได้อย่างหลากหลาย ใช้สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิตวิเคราะห์ ประเมินค่าและข้อคิดจากวรรณกรรมพื้นบ้าน อธิบายคุณค่าของวรรณคดี และวรรณกรรมที่อ่านนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ท่องจำบทอาขยานที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ – ม.๑/๑/๒/๓/๔/๕/๕

ท ๑.๑ – ม.๑/๑/๒/๓/๔/๕/๕

ท ๓.๓ - ม.๑/๑/๒/๓/๖

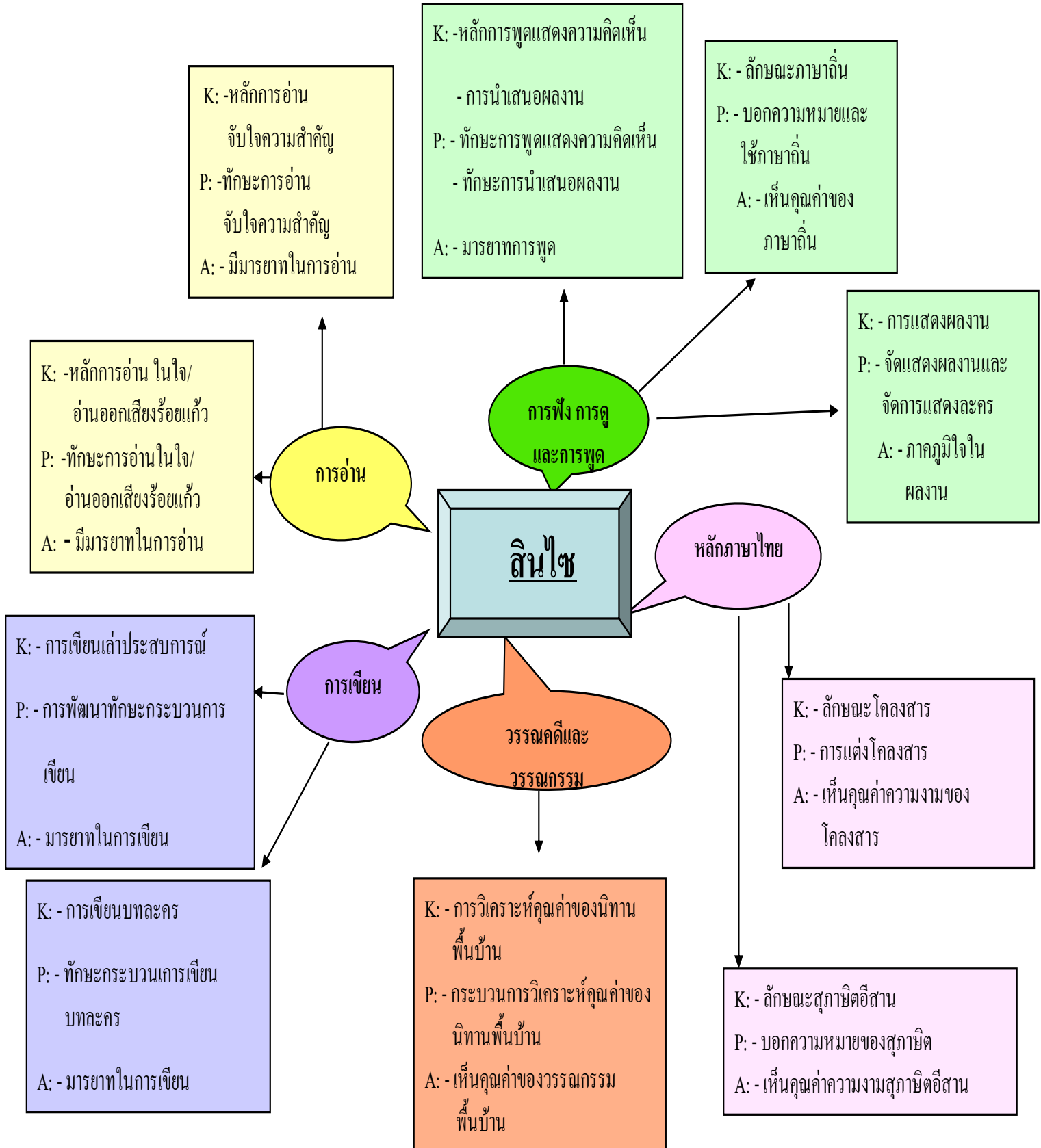
ท ๔.๔- ม.๑/๑/๒/๓

ท ๕.๑- ม.๑/๑/๒/๓/๔

รวม ๒๓ ตัวชี้วัด

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
แผนภาพความสัมพันธ์ของหน่วยการเรียนรู้ นิทานพื้นบ้าน สิ้นไซ

ตอน มหาสงคราม

กำหนดการสอน

หน่วยการเรียนรู้ นิทานพื้นบ้าน เรื่อง สินไซ ตอนมหาสงคราม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ลำดับที่	สาระสำคัญ	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	เวลา (ชั่วโมง)	หมายเหตุ
๑	การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว/ ร้อยกรอง	ท ๑.๑ ม.๑/๑/๒/๓/๔ ท ๒.๑ ม.๑/๑/๒/๓ ท ๓.๑ ม.๑/๑/๒/๓ ท ๔.๑ ม.๑/๑/๒/๓	๑	
๒	การอ่านจับใจความสำคัญ	ท ๑.๑ ม.๑/๑/๒/๓/๔ ท ๒.๑ ม.๑/๑/๒/๓ ท ๓.๑ ม.๑/๑/๒/๓ ท ๔.๑ ม.๑/๑/๒/๓	๑	
๓	ลักษณะภาษาถิ่น	ท.๔.๑ – ม.๑/๔-/๖	๑	
๔	ลักษณะคำประพันธ์โคลงสาร	ท.๔.๑ – ม.๑/๔-/๖	๑	
๕	สุภาษิตอีสาน	ท.๔.๑ – ม.๑/๔-/๖	๒	
๖	วิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรม พื้นบ้าน	ท๕.๑ – ม.๑/๑ - ๑/๕ ท.๓.๑-ม.๑-๓	๒	
๗	การพูดแสดงความคิดเห็น	ท๓.๑ - ม.๑/๔,๑/๕ ท๑.๑- ๑/๖ ท.๔.๑/๓	๑	
๘	การเขียนเล่าประสบการณ์	ท ๒.๑ ม.๑/๒/๓/๔/๕/๕ ท ๓.๑ ม.๑/๒ ท ๔.๑ ม.๑/๓	๑	
๙	การเขียนบทละคร	ท ๒.๑ ม.๑/๒/๓/๔/๕/๕ ท ๓.๑ ม.๑/๒ ท ๔.๑ ม.๑/๓	๒	
๑๐	การแสดงผลงาน	ท ๑.๑ ม.๑/๑/๒/๓/๔ ท ๒.๑ ม.๑/๑/๒/๓ ท ๓.๑ ม.๑/๑/๒/๓ ท ๔.๑ ม.๑/๑/๒/๓	๑	
รวม			๑๒	

คำอธิบายรายวิชา

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง สนิท (ตอนสนิทจันทรงราชย์) เวลา รวม ๑๒ ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นโวหาร อ่านเรื่องสั้นๆอย่างหลากหลาย โดยจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน อ่านหนังสือที่มีคุณค่าอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน มีมารยาทในการอ่าน เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน เล่า หรือถ่ายทอดนิทานพื้นบ้านท้องถิ่นตนเองและนิทานพื้นบ้านของท้องถิ่นอื่นได้อย่างหลากหลาย ใช้สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต วิเคราะห์ ประเมินค่าและข้อคิดจากวรรณกรรมพื้นบ้าน อธิบายคุณค่าของวรรณคดี และวรรณกรรมที่อ่านนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ท่องจำบทอาขยานที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ – ม.๑/๑/๒/๓/๔/๕/๕

ท ๑.๑ – ม.๑/๑/๒/๓/๔/๕/๕

ท ๓.๓ - ม.๑/๑/๒/๓/๖

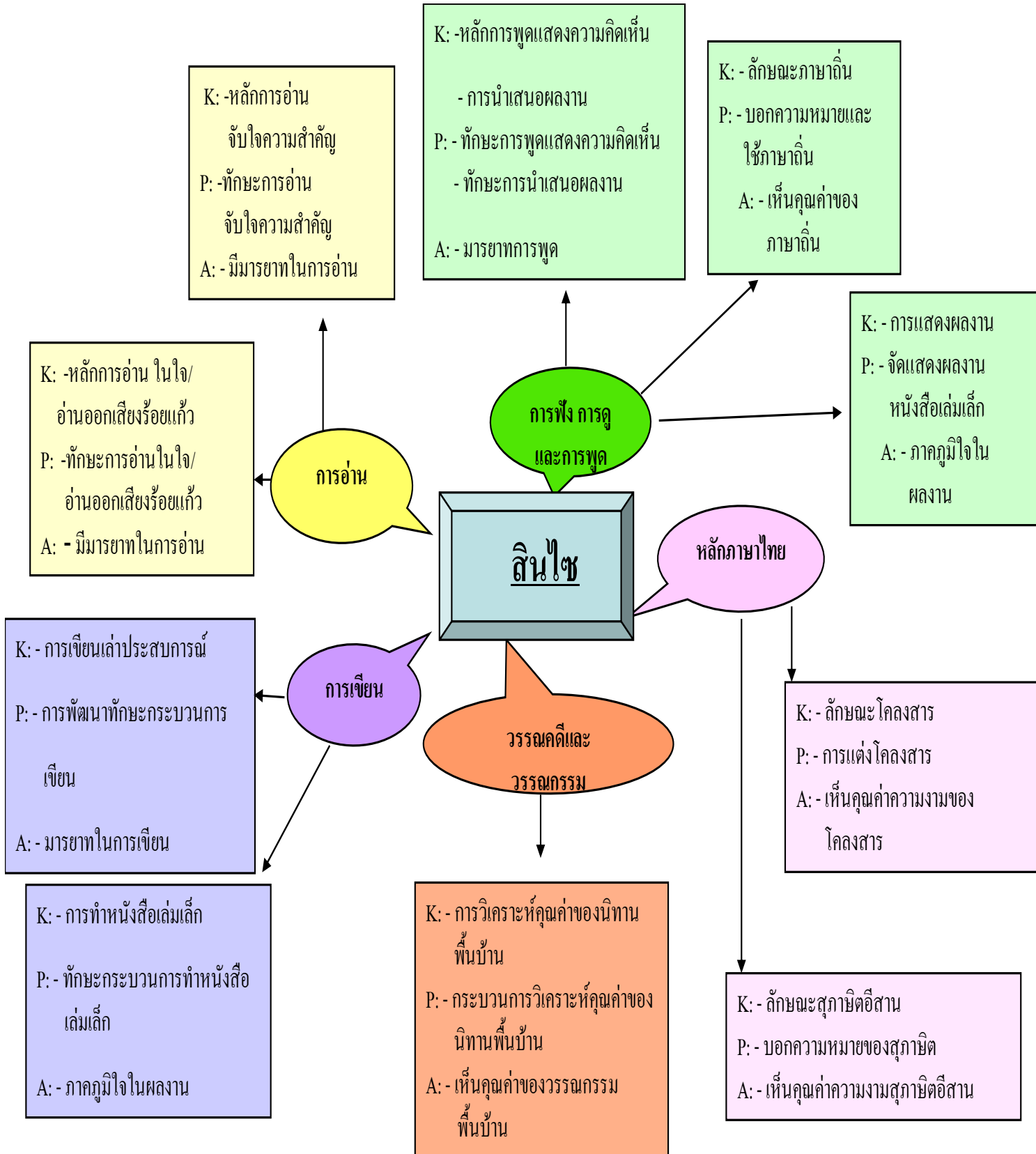
ท ๔.๔- ม.๑/๑/๒/๓

ท ๕.๑- ม.๑/๑/๒/๓/๔

รวม ๒๓ ตัวชี้วัด

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
แผนภาพความสัมพันธ์ของหน่วยการเรียนรู้ นิทานพื้นบ้าน สิ้นไซ

ตอนสิ้นไซขึ้นครองราชย์

กำหนดการสอน

หน่วยการเรียนรู้ นิทานพื้นบ้าน เรื่อง สินไซ ตอน สินไซขึ้นครองราชย์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ลำดับที่	สาระสำคัญ	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	เวลา (ชั่วโมง)	หมายเหตุ
๑	การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว/ ร้อยกรอง	ท ๑.๑ ม.๑/๑/๒/๓/๔ ท ๒.๑ ม.๑/๑/๒/๓ ท ๓.๑ ม.๑/๑/๒/๓ ท ๔.๑ ม.๑/๑/๒/๓	๑	
๒	การอ่านจับใจความสำคัญ	ท ๑.๑ ม.๑/๑/๒/๓/๔ ท ๒.๑ ม.๑/๑/๒/๓ ท ๓.๑ ม.๑/๑/๒/๓ ท ๔.๑ ม.๑/๑/๒/๓	๑	
๓	ลักษณะภาษาถิ่น	ท.๔.๑ – ม.๑/๔-/๖	๑	
๔	ลักษณะคำประพันธ์โคลงสาร	ท.๔.๑ – ม.๑/๔-/๖	๑	
๕	สุภาษิตอีสาน	ท.๔.๑ – ม.๑/๔-/๖	๒	
๖	วิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรม พื้นบ้าน	ท๕.๑ – ม.๑/๑ - ๑/๕ ท.๓.๑-ม.๑-๓	๒	
๗	การพูดแสดงความคิดเห็น	ท๓.๑ - ม.๑/๔,๑/๕ ท๑.๑- ๑/๖ ท.๔.๑/๓	๑	
๘	การเขียนเล่าประสบการณ์	ท ๒.๑ ม.๑/๒/๓/๔/๕/๕ ท ๓.๑ ม.๑/๒ ท ๔.๑ ม.๑/๓	๑	
๙	การเขียนทำหนังสือเล่มเล็ก	ท ๒.๑ ม.๑/๒/๓/๔/๕/๕ ท ๓.๑ ม.๑/๒ ท ๔.๑ ม.๑/๓	๒	
๑๐	การแสดงผลงาน	ท ๑.๑ ม.๑/๑/๒/๓/๔ ท ๒.๑ ม.๑/๑/๒/๓ ท ๓.๑ ม.๑/๑/๒/๓ ท ๔.๑ ม.๑/๑/๒/๓	๑	
รวม			๑๒	

คำอธิบายรายวิชา

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง สุนัข (ตอนกุมภาพันธ์ถึงพฤษภาคม) เวลา รวม ๑๒ ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง อธิบายความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นโวหาร อ่านเรื่องสั้นอย่างหลากหลาย โดยจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน อ่านหนังสือที่มีคุณค่าอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน มีมารยาทในการอ่าน เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน เล่า หรือถ่ายทอดนิทานพื้นบ้านท้องถิ่นตนเองและนิทานพื้นบ้านของท้องถิ่นอื่นได้อย่างหลากหลาย ใช้สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิตวิเคราะห์ ประเมินค่าและข้อคิดจากวรรณกรรมพื้นบ้าน อธิบายคุณค่าของวรรณคดี และวรรณกรรมที่อ่านนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ท่องจำบทอาขยานที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ – ม.๑/๑/๒/๓/๔/๕/๖

ท ๑.๑ – ม.๑/๑/๒/๓/๔/๕/๖

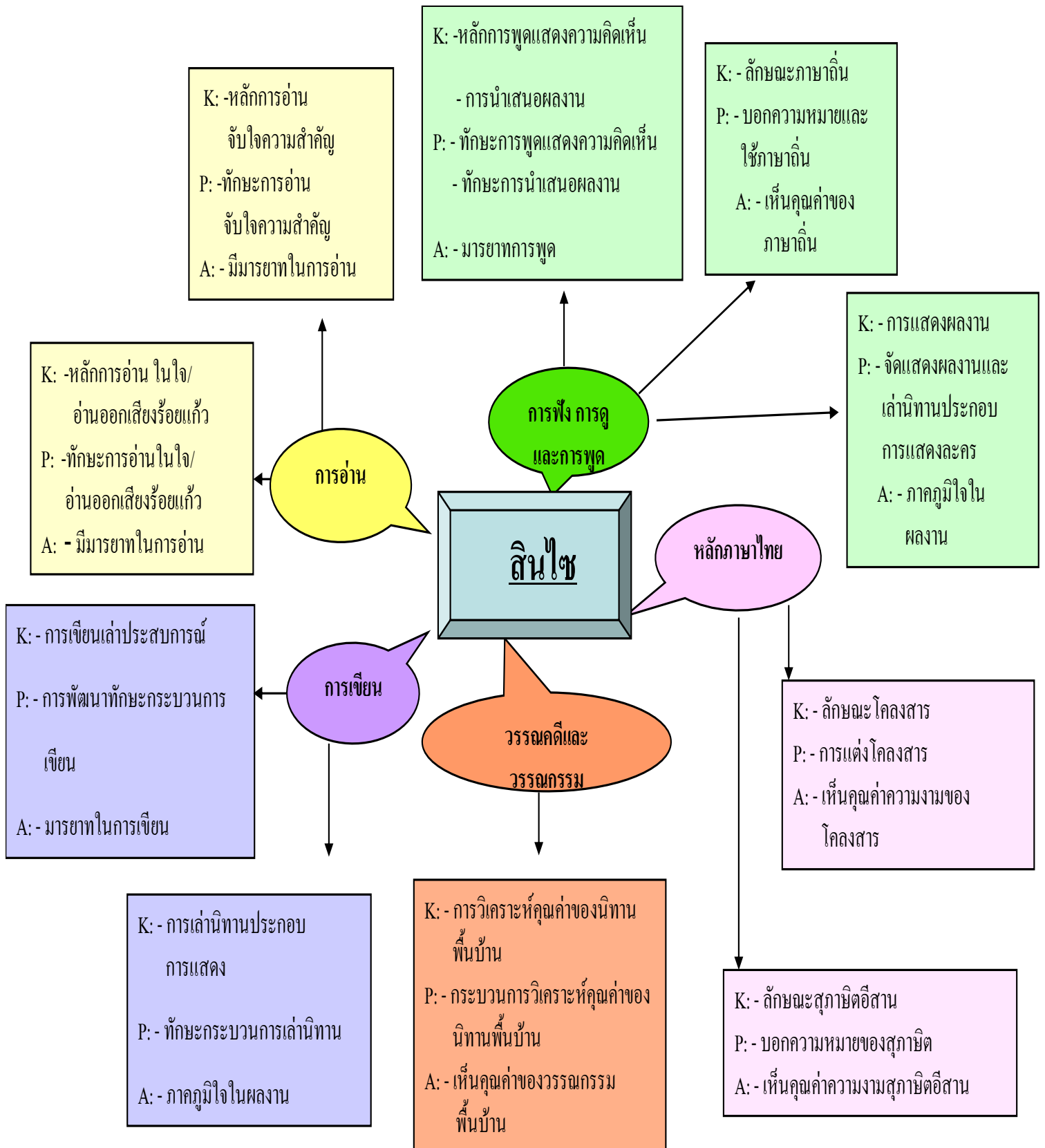
ท ๓.๓ - ม.๑/๑/๒/๓/๖

ท ๔.๔- ม.๑/๑/๒/๓

ท ๕.๑- ม.๑/๑/๒/๓/๔

รวม ๒๓ ตัวชี้วัด

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
แผนภาพความสัมพันธ์ของ หน่วยการเรียนรู้ นิทานพื้นบ้าน ลินไซ
ตอน กุณภณฑ์คืนชีพ

กำหนดการสอน

หน่วยการเรียนรู้ นิทานพื้นบ้าน เรื่อง สินไซ ตอนกุมภักดิ์คืนชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ลำดับที่	สาระสำคัญ	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	เวลา (ชั่วโมง)	หมายเหตุ
๑	การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว/ ร้อยกรอง	ท ๑.๑ ม.๑/๑/๒/๓/๔ ท ๒.๑ ม.๑/๑/๒/๓ ท ๓.๑ ม.๑/๑/๒/๓ ท ๔.๑ ม.๑/๑/๒/๓	๑	
๒	การอ่านจับใจความสำคัญ	ท ๑.๑ ม.๑/๑/๒/๓/๔ ท ๒.๑ ม.๑/๑/๒/๓ ท ๓.๑ ม.๑/๑/๒/๓ ท ๔.๑ ม.๑/๑/๒/๓	๑	
๓	ลักษณะภาษาถิ่น	ท.๔.๑ – ม.๑/๔-/๖	๑	
๔	ลักษณะคำประพันธ์โคลงสาร	ท.๔.๑ – ม.๑/๔-/๖	๑	
๕	สุภาษิตอีสาน	ท.๔.๑ – ม.๑/๔-/๖	๒	
๖	วิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรม พื้นบ้าน	ท๕.๑ – ม.๑/๑ - ๑/๕ ท.๓.๑-ม.๑-๓	๒	
๗	การพูดแสดงความคิดเห็น	ท๓.๑ - ม.๑/๔,๑/๕ ท๑.๑- ๑/๖ ท.๔.๑/๓	๑	
๘	การเขียนเล่าประสบการณ์	ท ๒.๑ ม.๑/๒/๓/๔/๕/๕ ท ๓.๑ ม.๑/๒ ท ๔.๑ ม.๑/๓	๑	
๙	การเขียนทำหนังสือเล่มเล็ก	ท ๒.๑ ม.๑/๒/๓/๔/๕/๕ ท ๓.๑ ม.๑/๒ ท ๔.๑ ม.๑/๓	๒	
๑๐	การแสดงผลงาน	ท ๑.๑ ม.๑/๑/๒/๓/๔ ท ๒.๑ ม.๑/๑/๒/๓ ท ๓.๑ ม.๑/๑/๒/๓ ท ๔.๑ ม.๑/๑/๒/๓	๑	
รวม			๑๑	

หลักสูตรท้องถิ่นวรรณกรรมสินไช

๑. หลักการและเหตุผล

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๔) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ มีนโยบายคือส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาหรือสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระของหลักสูตร ให้มีสภาพสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาหลักสูตร รวมทั้งติดตามประเมินผล เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนท้องถิ่นของตนเองได้อย่างมีความสุข สามารถไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตย ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งสอดคล้องกับแนวดำเนินการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๔ และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ สถานศึกษาจะต้องจัดการเรียนการสอน โดยปรับรายละเอียดเนื้อหาของแต่ละกลุ่มสาระให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ส่งเสริมให้ท้องถิ่นจัดทำเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดในการสร้างสรรค์งาน เน้นกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล และกระบวนการกลุ่ม โดยการผสมผสานทั้งที่เป็นความรู้และการปฏิบัติจริง

นิทานพื้นบ้านเรื่อง “สินไช” หรือ สังข์สินไชย เป็นภูมิปัญญาด้านศิลปกรรมอันเป็นมรดกตกทอดที่สำคัญอย่างหนึ่งของแถบกลุ่มวัฒนธรรมลุ่มแม่น้ำโขง โดยเฉพาะกลุ่มวัฒนธรรมลาวได้มีการสืบทอดต่อกันมาและผสมรวมความคิดความศรัทธาเข้ากับพุทธศาสนาทำให้มุขปาฐะ “สินไช” กลายเป็นความนิยมในยุคต่อมา โดยเฉพาะแถบภาคอีสานของไทยได้มีการส่งต่อสู่รูปแบบศิลปกรรมในลักษณะต่างๆ ตามความนิยม นับแต่การเทศน์สินไช หมอลำสินไช หนังสือประโมทัย ทำฟ้อนรำ ท่วงทำนองดนตรี และภาพกิจกรรมฝาผนัง

เทศบาลนครขอนแก่น ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของวรรณกรรมสินไช เพื่อนำมาผลักดันให้เด็กและเยาวชน สำนึกรักท้องถิ่น สร้างเด็กและเยาวชนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้แก่ ซื่อสัตย์ กล้าหาญเสียสละ กตัญญู และพอเพียง อันเป็นคุณสมบัติที่มีอยู่ในตัวละครของวรรณกรรมสินไช สร้างสินไชให้เป็นตัวแทนของเมืองขอนแก่น ให้เห็นคุณค่าในศิลปวัฒนธรรมของตนเองที่มีอยู่ผ่านกระบวนการและกิจกรรมต่างๆ โดยใช้สินไชเป็นตัวขับเคลื่อนการทำงาน โดยผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ทั้งสำนักการศึกษาเป็นผู้ดำเนินการเองและโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเป็นผู้จัดกิจกรรมตามบริบทของแต่ละโรงเรียน กิจกรรมที่ดำเนินการมาแล้วหรือผลสัมฤทธิ์ เทศบาลนครขอนแก่น จึงได้ดำเนินการจัดตั้งโครงการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องวรรณกรรมสินไชขึ้น เพื่อเป็นจุดเก็บรวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับความเป็นมาและคุณค่าของสินไช ด้วยศิลปวัฒนธรรมอีสานเป็นมรดกทางภูมิปัญญาท้องถิ่นอันทรงคุณค่าที่บรรพชนควรเป็นผู้ร่วมสืบสาน และส่งต่อโดยเฉพาะวัฒนธรรมการดำเนินชีวิตที่เป็นแก่นแกนให้สังคมได้พบความสงบ

สุขร่วมเย็น นิทานพื้นบ้านเรื่อง “สินไซ” หรือ สังข์สินไซ เป็นภูมิปัญญาด้านศิลปกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งของกลุ่มวัฒนธรรมลุ่มน้ำโขง ได้มีการสืบทอดและผสมรวมความคิดความเชื่อเข้ากับพุทธศาสนาทำให้ มุขปาฐะ “สินไซ” ได้รับความนิยมอย่างมาก “สินไซ” ชื่อนี้หมายถึงผู้ชนะด้วยทรัพย์สินอันประเสริฐ และจะนำองค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์ สินไซ นำมาเป็นหลักสูตรให้นักเรียนได้ศึกษาเรียนรู้เพื่อสร้างสำนึกรักท้องถิ่น เพื่อพัฒนาท้องถิ่นของตนให้ “เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน” ต่อไป

๒. สาระสำคัญของหลักสูตร

สาระสำคัญของหลักสูตรท้องถิ่นวรรณกรรมสินไซ ได้ให้กำหนดสาระเป็น ๒ เรื่อง

๒.๑ สาระในเรื่อง ให้สาระต่าง ๆ มากมายดังนี้

๑. ความสนุกสนาน ตื่นเต้น ทั้งบู๊และบุ๋น มีฝ่ายธรรมและอธรรม จบด้วยธรรมชนะอธรรม เชื้อพึงผู้ทรงคุณ

๒. รูปแบบวรรณกรรมที่เป็นแบบฉบับ ก่อนดำเนินเรื่องด้วยการไหว้ครูและจบลงด้วยคำเตือนสติให้เห็นคุณค่า “อันนี้คำสวัสดิ์แท้ไทเฮาจำจ้อ เฮ็ดถ้อข้อเจริญได้มั่งมูล แท้แล้ว”

๓. การใช้ภาษาสละสลวย มีการใช้คำที่เป็นภาษาพื้นบ้านโบราณ ภาษาบาลี ภาษาสันสกฤต ถือเป็นแบบของการใช้ภาษาถิ่นได้อย่างดี

๔. การปลูกฝังคุณธรรม ตั้งแต่ต้นจนจบเรื่องเต็มไปด้วยการปลูกฝังให้เกิดการรู้จักบุญคุณของผู้มีคุณ ตอบแทนบุญคุณ ปลูกให้รู้จักหน้าที่ ทำตามหน้าที่ กล้าหาญชาญชัยไม่ย่อท้อ

๕. การช่วยเหลือเกื้อกูลสงเคราะห์กัน เมื่อสินไซปราบนาครได้ชัยชนะแล้วก็ตรัสสอนให้วรนาทผู้เป็นจอมนาครให้คอยสอดส่องดูแลหมู่บ้านบริวารให้อยู่ดีมีสุขอย่างทั่วถึงกัน

๖. การปกครองบ้านเมืองให้มั่นคง สอนเปรียบเทียบการอยู่ร่วมกันให้ต่างพึ่งพาให้ความสำคัญกันและกัน ประชาราษฎรทั้งหลายเปรียบได้กับรากแก้วรากฝอยของต้นไม้ ฝูงเสนามนตรีหรือผู้บริหารบ้านเมืองก็ให้เลือกเอาคนดีมีสติปัญญาเปรียบได้กับลำต้นของต้นไม้ ข้าราชการที่ได้รับการอบรมบ่มนิสัยมาดีแล้ว เปรียบได้กับกิ่งก้านสาขาของต้นไม้ ส่วนสุดยอดจอมขัดติยะปกเกล้าปกกระหม่อมของปวงพสกนิกรก็เปรียบได้กับดอกไม้อันสวยงามสดงดงามของต้นไม้ แสดงความอุดมสมบูรณ์จนสวยงามอยู่เป็นสง่า ความมั่นคงของแว่นแคว้น ย่อมมาจากฐานของรัฐคือประชาชน บ้านเรือนจึกมั่นคงแข็งแรงก็ย่อมมาจากฐานราก คือ ขาง ชื้อ แปร อันเป็นฐานรากที่มั่นคงเช่นกัน

๗. การครองบ้านครองเรือน เป็นผู้ใหญ่หากขาดศีลขาดธรรม เห็นแก่ตัว เห็นแก่ได้ ไม่คิดใส่ใจคนอื่น หรือไม่รู้จักรักษาใจเขามาใส่ใจเรา ย่อมก่อให้เกิดความเดือดร้อน ปั่นป่วนตรงกันข้ามหากผู้นำมีศีลธรรม มีน้ำใจ สังคมก็จะร่มเย็นเป็นสุข

๘. การเชิดชูระบอบประชาธิปไตย การบริหารจัดการปัญหาบ้านเมืองยึดตามเสียงส่วนใหญ่ เพราะถือประชาชนเป็นใหญ่ในแผ่นดิน “คงใค้คิดแต่มนตร์ต่อต้านอย่าให้ค่อยคิดคลี่ม้างเอาก้ากล่าวหลาย”

๙. การเตรียมพร้อมป้องกันภัย ความเตรียมพร้อมของนายทหารและโยธา ต้องหมั่นฝึกปรือเหล่าทหารให้พร้อม จึงจะปลอดภัยจากการถูกราวี “ขุนใดเลิกเล่นแท้ทำทอเค้าเครื่อง ขุนนั้นเลิกช่วงวันแดนท้าวท่านย่า”

๑๐. การศึกษาปรีชาปฏิบัติและปฏิเวธ กล่าวถึงความเจริญรุ่งเรืองเป็นแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง กล่าวถึงพระสงฆ์ มีการศึกษาพระธรรมวินัย ศึกษาทั้งคัมภีร์ และวิปัสสนาธุระ ฉันอาหารเอกา สรรวมอินทรีย์ เข้าใจในพระพุทธธรรม นับถือพระพุทธศาสนาอย่างมั่นคง

๑๑. การปลูกฝังสังคมแห่งความปรองดอง สามัคคี ปรองดอง นำสุขร่มเย็นมาให้ สังคมเป็นผล ความแตกแยกนำความทุกข์เดือดร้อน ระบายมาพินมาเป็นผลในที่สุด ต้องสร้างสะพานแห่งสายสัมพันธ์กัน

๑๒. ตำนานการอนุรักษ์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ตลอดทั้งเรื่องได้พรรณนาป่าเขา แม่น้ำลำธาร สรรพสัตว์นานาพันธุ์ แม้แต่การสู้รบระหว่างลิงกับยักษ์ก็ไม่รบในที่ที่มีธรรมชาติอุดมสมบูรณ์กลับเลียงไปรบที่เขาขุยนธรอันเป็นเขาหัวโล้น อ่านแล้วทำให้เข้าใจการรักษาสภาพธรรมชาติ รักในธรรมชาติ

๑๓. ตามหลังผู้ใหญ่มากไม่กั ในเบื้องต้นยักษ์กุมภกัณฑ์ไม่ยอมเชื่อฟังคำบอกเตือนของท้าวเวสสุวรรณจนนำไปสู่สงคราม ครั้นภายหลังพระอินทร์มาห้ามปรามยอมเชื่อและปฏิบัติตามจึงเกิดสันติ เพราะเชื่อฟังเจ้าโคตรหรือผู้ใหญ่

๑๔. เรียนรู้และเข้าใจคุณสมบัติอุปนิสัยของบุคคลสำคัญในเรื่อง วรรณกรรมพื้นบ้าน สันใจให้อรรถรสเชิงวรรณกรรมอย่างครบถ้วน มีความตื่นตื้น โดโพน ปนเกล้าไปด้วยกิเลส ตัณหา ราคะ มานะ ทิฎฐิ สงบ ร่มเย็น มีรสทั้งทางโลกและทางธรรม ส่วนดีได้นำมาเป็นแบบอย่าง ส่วนร้ายก็นำมาเป็นอุทธาหรณ์สอนใจ ทำให้เห็นว่าโลกเรานั้นก็เป็นเช่นนั้นเอง

๒.๒ สารของบุคคลในเรื่อง ทุกคนทุกตอนและทุกส่วนประกอบ ย่อมมีส่วนทำให้เรื่องเกิดจุดเด่น แต่จะเลือกกล่าวถึงเฉพาะบุคคลที่มีสมบัติพิเศษ ดังต่อไปนี้

๑. สันใจ -	พระโพธิสัตว์ (ไม่มีปรากฏในนิบาต) แสดงอรรถธรรมชั้นเยี่ยม
-	ทรงฤทธิ์ด้วยแสนยานุภาพสุดพรรณนาได้
-	ทรงใช้อาวุธดาบธนูได้อย่างแคล่วคล่องแม่นยำ
-	ความรัก ความกตัญญูกตเวทีต่อบุพพการี
-	ความรักในเพื่อนพ้องน้องพี่ทั้งทวยราษฎร์
-	ความเคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ ผู้ทรงคุณธรรม
-	ทรงศิลปในการวาทะเจรจาความ

- ครอบครองอย่างมั่นคงมิแปรเปลี่ยน
- ทรงคุณธรรมความดีมีศีลธรรมรอบรู้รอบด้าน
- ความเคารพรักในระบอบประชาธิปไตย

๒. สังข์ - เนมิตร่างกายให้เป็นไปได้สารพัดประโยชน์
- ฉลาดรอบรู้ในเชิงการใช้อาวุธได้อย่างรอบด้าน
 - สร้างขวัญและกำลังใจได้เยี่ยมในภาวะท้อแท้
 - ทรงคุณธรรมอิทธิบาท คือ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา
 - ทรงคุณธรรมสำหรับผู้ครองเรือน คือ สัจจะ ทมะ ขันติ และจาคะ
 - ความกตัญญูกตเวทีต่อบุพการี
 - รู้จักกาลเทศะ รอคอยโอกาสไม่ว่างวาม
 - สงบ สุขุม เยือกเย็น

๓. ลีโห - ทรงพลังมหาศาลสามารถ้างฎาได้
- กล้าหาญชาญชัยเป็นเจ้าแห่งพงไพร
 - เชี่ยวเลียบเลียบคมยากจะหาสิ่งเปรียบ
 - เสี่ยงกัมปนาทสะท้านสะเทือนให้โลกถล่มทลายได้
 - ปิดเป่าปวงภัยจากหมู่มารได้เด็ดขาด
 - ทรงคุณธรรมของผู้ใหญ่ คือ เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา
 - ลมเป่าฎาให้ราบเรียบ เป่าทะเลมหาสมุทรให้ขาดเป็นช่วงๆ
 - ซื่อสัตย์รักษาคำมั่นสัญญา

๔. พระยาอุสุราช - ทรงทศพิธราชธรรม คือ ทานะ สีละ บริจาคะ อาชวะ มัทวะ ตปะ
อภิกโรธะ อวิหิงส์ ขันตะ อวิโรธนะ

- รักหมู่วงศ์ญาติไม่ว่าเสื่อมคลาย
- รักความร่วมมือ ประองคอง สามัคคี
- เคารพรักในระบอบประชาธิปไตย

๕. พระนางจันทา - จงรักภักดีพ่อสวามีและราชบัลลังก์
- รักลูก รักครอบครัว รักความถูกต้องเป็นธรรม
 - ทรงขันติธรรมอย่างสูง
 - ทรงเสียสละ มีมนุษยธรรมสูง

๖. ยักษ์กุมภภัณฑ์ - ความกล้าหาญชาญชัย
- บุคลิกเป็นตัวของตัวเองสูง
 - มีฤทธิ์เดชหาใครเปรียบเทียบได้ในได้ห้ำ

- เด็ดเดี่ยว รักเดียวใจเดียว
- รักเพื่อนพ้องน้องพี่เผ่าพันธุ์
- ดันคดปลายตรง นับเป็นแบบอย่างที่ดีในที่สุด

๓. พระนางสุมนทา - เบญจกัลยาณีงามเป็นเลิศ

- รักเดียวใจเดียว ไม่รังเกียจเคียดแค้นแม้ต่างเผ่าพันธุ์
- รักลูกรักเผ่าพันธุ์ ห่วงหาอาลัยถึงตลอดเวลา
- ซื่อสัตย์ จริงใจกับทุกคนตามฐานะ รู้จักหน้าที่ ทำตามหน้าที่

๓. จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง วรรณกรรมพื้นบ้านสินไช สำหรับนักเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่นระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – มัธยมศึกษาปีที่ ๓ ได้มีกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้

๑. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวรรณกรรมพื้นบ้านสินไช
๒. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวรรณกรรมพื้นบ้านสินไช
๓. วิเคราะห์ผลงานการสร้างสรรค์ของวรรณกรรมพื้นบ้านสินไช
๔. เห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในวรรณกรรมพื้นบ้านในท้องถิ่น
๕. รู้จักเลือกสรรวรรณกรรมพื้นบ้านมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
๖. บอกข้อคิดที่ได้จากวรรณกรรมพื้นบ้านสินไช
๗. สรุปความสำคัญของวรรณกรรมพื้นบ้านสินไช
๘. ร่วมกันอนุรักษ์และสืบสานวรรณกรรมพื้นบ้านให้คงอยู่สืบไป

๔. หลักการของหลักสูตรวรรณกรรมพื้นบ้านสินไช

๑. เด็กและเยาวชน สำนึกรักท้องถิ่นมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ ซื่อสัตย์ กล้าหาญ กตัญญู และพอเพียงอันเป็นคุณสมบัติที่มีอยู่ในตัวละครของวรรณกรรมสินไช

๒. เพื่อให้ให้นักเรียนในสังกัดเทศบาลสามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ เรื่องราว เหตุการณ์สำคัญ มีความภาคภูมิใจในความกล้าหาญความเสียสละ ความซื่อสัตย์ ความเป็นชาติไทย เอกลักษณ์ ที่เป็นอัตลักษณ์ของบรรพบุรุษของคนขอนแก่น

๓. พัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และจิตวิญญาณ พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง การใฝ่รู้ รู้จักแสวงหาความรู้ตามแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

๔. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้ท้องถิ่น

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. **ความสามารถในการสื่อสาร** เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

๒. **ความสามารถในการคิด** เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

๓. **ความสามารถในการแก้ปัญหา** เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

๔. **ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต** เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

๕. **ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี** เป็นความสามารถในการเลือก และใช้ เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

๖. **ความสามารถในการอ่าน** เป็นความสามารถในการรับ รู้ เข้าใจ ใช้ประโยชน์จากการแปลสาร ที่ผ่านกระบวนการอ่าน การคิด วิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณแล้ว ตัดสินใจปรับประยุกต์ใช้อย่างมีคุณค่าต่อการดูแล พัฒนาตนเอง พัฒนางาน อาชีพ สังคมแวดล้อมได้อย่างเป็นสุขลักษณะนิสัย และใช้ประโยชน์จากการอ่านในทุกสถานการณ์ที่เผชิญได้อย่างสร้างสรรค์

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรท้องถิ่นวรรณกรรมลิข มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

๑. รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์

๒. ซื่อสัตย์สุจริต
๓. มีวินัย
๔. ใฝ่เรียนรู้
๕. อยู่อย่างพอเพียง
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
๗. รักความเป็นไทย
๘. มีจิตสาธารณะ
๙. พึ่งตนเอง
๑๐. กตัญญูกตเวที
๑๑. มีสัมมาคารวะ
๑๒. มีความรับผิดชอบ

๗. เป้าหมาย

๗.๑ ให้นักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นมา วรรณกรรมพื้นบ้านเรื่องสินไซ ความสัมพันธ์ระหว่างสินไซกับการพัฒนาเมืองขอนแก่น ลักษณะความเชื่อ ความศรัทธา ความหลากหลายของเชื้อชาติ คุณค่าของตัวละครในวรรณกรรมสินไซ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ในอดีตกาล

๗.๒ ให้นักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น เกิดจิตสำนึกร่วม รักและหวงแหนสาธารณะสมบัติของท้องถิ่น

๗.๓ นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไป มีแหล่งศึกษาค้นคว้า แหล่งเรียนรู้ข้อมูลเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีอีสาน ที่สืบทอดเอกลักษณ์ทางประวัติศาสตร์ วรรณกรรมพื้นบ้านสินไซ

๗.๔ นักเรียน นักศึกษา และผู้ที่สนใจทั่วไป มีความตระหนักในความเป็นมาและคุณค่าอุปนิสัยของตัวละครในวรรณกรรมสินไซ

๘. แนวการจัดการเรียนรู้

เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง วรรณกรรมพื้นบ้านสินไซ สำหรับนักเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่นระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – มัธยมศึกษาปีที่ ๓ บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ จึงกำหนดแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

๑. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้
๒. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการกลุ่ม

๓. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้อง เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น และนำบุคคลในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความรู้แก่ผู้เรียน

๔. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

๕. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเห็นคุณค่า และมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน

๖. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

๕. ความคาดหวังหลังการเรียนรู้

๕.๑ นักเรียนรู้เรื่องราวของของสินไช และวรรณกรรมในท้องถิ่นของตนเอง

๕.๒ นักเรียนสามารถทำโครงการเกี่ยวกับเรื่องราวของสินไชในแต่ละวันได้

๕.๓ นักเรียนสามารถนำเสนองานในรูปแบบการแสดงละครบอกเล่าเรื่องราวของสินไชได้

๕.๔ นักเรียนสามารถปฏิบัติตามพิธีกรรม การปฏิบัติตน ตลอดจนเรื่องราวในอดีตได้

๕.๕ นักเรียนเกิดจิตสำนึกรักและหวงแหนศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่น

๑๐. โครงสร้างเนื้อหาและอัตราเวลาเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เรื่องที่	เนื้อหา	อัตราเวลาเรียน (ชั่วโมง)
เรื่องที่ ๑	เมืองเป็งจาล	๒
เรื่องที่ ๒	เมืองอโนราช	๒
เรื่องที่ ๓	พญายักษ์กุมภกันท์อุ้มนางสุมณฑาไป	๒
เรื่องที่ ๔	พระยาสุรสาชออกบวชตามหาสุมณฑา	๒
เรื่องที่ ๕	กำเนิดกุมาร	๒
เรื่องที่ ๖	ถูกขับออกจากเมือง	๒
เรื่องที่ ๗	หกกุมารหลอกสินไชให้ตามหานางสุมณฑา	๒
เรื่องที่ ๘	สินไช	๒
รวม		๑๖

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เรื่อง สินไซ (ด้าน ฐ ขวง)

เรื่องที่	เนื้อหา	อัตราเวลาเรียน (ชั่วโมง)
เรื่องที่ ๑	สินไซเดินคง (เรื่องย่ออ่านทั้งเก้า)	๒
เรื่องที่ ๒	สรุปเรื่องย่อด้านฐ ขวง	๑
เรื่องที่ ๓	คำศัพท์ สะกดคำภาษาถิ่น	๒
เรื่องที่ ๔	ศึกษารายละเอียดเฉพาะด้าน - อ่านในใจ เรียงลำดับเหตุการณ์ตามเนื้อเรื่อง - อ่านออกเสียง ตั้งคำถาม-ตอบคำถาม จากเนื้อเรื่อง - การใช้ภาษา (ผญา สำนวน) - วิเคราะห์ตัวละคร	(๖) ๑ ๒ ๒ ๑
เรื่องที่ ๕	การแสดงบทบาทสมมุติ	๓
เรื่องที่ ๖	การจัดนิทรรศการ	๒
เรื่องที่ ๗	ทดสอบผลสัมฤทธิ์	๑
รวม		๑๗

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เรื่อง สินไซ (ด้าน พญาช้าง)

เรื่องที่	เนื้อหา	อัตราเวลาเรียน (ชั่วโมง)
เรื่องที่ ๑	สินไซเดินคง (เรื่องย่ออ่านทั้ง๕)	๒
เรื่องที่ ๒	สรุปเรื่องย่อ ด้านพญาช้าง	๑
เรื่องที่ ๓	คำศัพท์ สะกดคำภาษาถิ่น	๒
เรื่องที่ ๔	ศึกษารายละเอียดเฉพาะด้าน - อ่านในใจ เรียงลำดับเหตุการณ์ตามเนื้อเรื่อง - อ่านออกเสียง ตั้งคำถาม – ตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง - การใช้ภาษา (ผญา สำนวน) - วิเคราะห์ตัวละคร	(๖) ๑ ๒ ๒ ๑
เรื่องที่ ๕	การแสดงบทบาทสมมุติ	๓
เรื่องที่ ๖	การจัดนิทรรศการ	๒
เรื่องที่ ๗	ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์	๑
รวม		๑๗

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เรื่อง สินไซ (ด้านกุ่มกัณฑ์)

เรื่องที่	เนื้อหา	อัตราเวลาเรียน (ชั่วโมง)
เรื่องที่ ๑	สินไซเดินคง (เรื่องย่อด้านทั้ง๕)	๒
เรื่องที่ ๒	สรุปเรื่องย่อด้านกุ่มกัณฑ์	๑
เรื่องที่ ๓	คำศัพท์สะกดคำภาษาถิ่น	๒
เรื่องที่ ๔	ศึกษารายละเอียดเฉพาะด้าน - อ่านในใจ เรียงลำดับเหตุการณ์ตามเนื้อเรื่อง -อ่านออกเสียง ตั้งคำถาม – ตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง -การใช้ภาษา (ผญา สำนวน) -วิเคราะห์ตัวละคร	(๖) ๑ ๒ ๒ ๑
เรื่องที่ ๕	การแสดงบทบาทสมมุติ	๓
เรื่องที่ ๖	การจัดนิทรรศการ	๒
เรื่องที่ ๗	ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์	๑
รวม		๑๗

มัธยมศึกษาปีที่ ๑ (ตอนมหาสงคราม)

เรื่องที่	เนื้อหา	อัตราเวลาเรียน (ชั่วโมง)
เรื่องที่ ๑	ก่อนถึงตอนที่เรียน	๒
เรื่องที่ ๒	เนื้อหาของเรื่องโดยละเอียด	๑
เรื่องที่ ๓	แบบฝึกหัด	๒
เรื่องที่ ๔	คำศัพท์ท้ายบท	๑
เรื่องที่ ๕	ลักษณะคำประพันธ์ (โคลงฉันท์อีสาน) บังคับเหมือนโคลงสี่สุภาพ	๓
รวม		๑๒

มัธยมศึกษาปีที่ ๒ (ตอนต้นไซจีนครองราชย์)

เรื่องที่	เนื้อหา	อัตราเวลาเรียน (ชั่วโมง)
เรื่องที่ ๑	ก่อนถึงตอนที่เรียน	๒
เรื่องที่ ๒	เนื้อหาของเรื่องโดยละเอียด	๑
เรื่องที่ ๓	แบบฝึกหัด	๒
เรื่องที่ ๔	คำศัพท์ท้ายบท	๑
เรื่องที่ ๕	ลักษณะคำประพันธ์ (โคลงฉันท์อีสาน) บังคับเหมือนโคลงสี่สุภาพ	๓
รวม		๑๒

มัธยมศึกษาปีที่ ๓ (ตอนกุ่มกัณฑ์คืนชีพ)

เรื่องที่	เนื้อหา	อัตราเวลาเรียน (ชั่วโมง)
เรื่องที่ ๑	ก่อนถึงตอนที่เรียน	๒
เรื่องที่ ๒	เนื้อหาของเรื่องโดยละเอียด	๑
เรื่องที่ ๓	แบบฝึกหัด	๒
เรื่องที่ ๔	คำศัพท์ท้ายบท	๑
เรื่องที่ ๕	ลักษณะคำประพันธ์ (โคลงฉันท์อีสาน) บังคับเหมือนโคลงสี่สุภาพ	๓
รวม		๑๒

๑๑. เวลาเรียน

หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง วรรณกรรมพื้นบ้านสินไซ สำหรับนักเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่นระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – มัธยมศึกษาปีที่ ๓ กำหนดเวลาเรียนจำนวน ๑๒-๑๖ ชั่วโมง สัปดาห์ละ ๒ ชั่วโมง เป็นเวลา ๘ สัปดาห์

๑๒. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

ในการกิจกรรมการเรียนการสอนหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง วรรณกรรมพื้นบ้านสินไช สำหรับนักเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่นระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – มัธยมศึกษาปีที่ ๓ ประกอบด้วยสื่อและแหล่งการเรียนรู้ดังต่อไปนี้

๑. หนังสือและเอกสารเกี่ยวกับวรรณกรรมพื้นบ้านสินไช
๒. ใบความรู้
๓. ใบงาน
๔. ห้องสมุด
๕. วิทยากรท้องถิ่น
๖. แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

การวัดผลและประเมินผล

การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง วรรณกรรมพื้นบ้านสินไช สำหรับนักเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่นระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – มัธยมศึกษาปีที่ ๓ ประกอบด้วย ๔ ส่วน คือ วิธีการวัดเครื่องมือ ผู้ประเมินและเกณฑ์ ดังนี้

วิธีการวัด

- การสังเกต
- การตรวจผลงาน

เครื่องมือ

- แบบบันทึกการสังเกต
- แบบตรวจบันทึกสาระการเรียนรู้
- แบบประเมินผลงาน
- แบบประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เจตคติ ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- แบบวัดเจตคติ

ผู้ประเมิน

- ครู
- นักเรียน
- ผู้ปกครอง

➤ เกณฑ์ การสังเกต

- แบบบันทึกการสังเกต
 - ๐ หมายถึง ต้องปรับปรุง
 - ๑ หมายถึง ปานกลาง
 - ๒ หมายถึง ดี
- แบบประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม
 - ๑ หมายถึง ปฏิบัติหรือแสดงคุณลักษณะนั้นเด่นชัด
 - ๒ หมายถึง ปฏิบัติหรือแสดงคุณลักษณะนั้นปานกลาง
 - ๓ หมายถึง ปฏิบัติหรือแสดงคุณลักษณะนั้นน้อย

➤ การตรวจผลงาน

- แบบตรวจบันทึกสาระการเรียนรู้
- แบบประเมินผลงาน
 - ๐ หมายถึง ไม่ปฏิบัติ
 - ๑ หมายถึง ปฏิบัติไม่ครบถ้วน
 - ๒ หมายถึง ปฏิบัติครบถ้วน

➤ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ จึงถือว่าผ่านเกณฑ์

➤ แบบวัดเจตคติ

คะแนนเฉลี่ย ๔.๕๑ – ๕.๐๐ หมายความว่า มีเจตคติในทางที่ดีอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย ๓.๕๑ – ๔.๕๐ หมายความว่า มีเจตคติในทางที่ดีอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย ๒.๕๑ – ๓.๕๐ หมายความว่า มีเจตคติในทางที่ดีอยู่ในระดับ

ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย ๑.๕๑ – ๒.๕๐ หมายความว่า มีเจตคติในทางที่ดีอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย ๑.๐๐ – ๑.๕๐ หมายความว่า มีเจตคติในทางที่ดีอยู่ในระดับน้อย

ที่สุด